

KVALITETSDEKLARATION

Inträdet på arbetsmarknaden efter gymnasieskolan

Ämnesområde

Utbildnings och Forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0512

Referenstid

2023

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken om inträdet på arbetsmarknaden och övergången till vidare studier efter gymnasieskolan är en del av uppföljningssystemet avseende gymnasieskolan. Gymnasieskolan ska enligt lag förbereda eleverna för arbetsliv och vidare studier. Statistiken ger visst underlag för att svara på frågan om i vilken omfattning gymnasieskolan lever upp till dessa mål. Statistiken är mer konkret ett underlag för analys om gymnasieskolans utformning vad gäller innehåll och dimensionering. Den ger också underlag för analys om hur den fungerar för olika elevgrupper.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikanvändarna vill ha information om ungdomars inträde på arbetsmarknaden och övergång till högskolan. Det finns också behov av information om matchning mellan utbildning och arbete, i vilken mån gymnasieutbildningen har förberett dem för arbete och/eller studier och hur etableringsprocessen har sett ut åren efter gymnasieskolan. Statistiken ska användas för att visa utvecklingen över tid och belysa eventuella skillnader mellan redovisningsgrupper såsom kön, programtyp och bakgrund.

Huvudanvändarna av statistiken är Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) och Skolverket. Andra viktiga användare av statistiken är universitet och högskolor, kommuner, Universitetskanslersämbetet och andra myndigheter.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken beskriver sysselsättningen bland examinerade från gymnasieskolan. Där ingår frågor om deras huvudsakliga sysselsättning under våren 2023 och om de haft arbete som bisyssla, detta enligt deras egen bedömning. Statistiken beskriver även om individen haft ett arbete som varat minst 6 månader, varit arbetslös efter gymnasieutbildningen samt valt att studera om man inte hade fått något arbete. Statistiken beskriver även matchning mellan utbildning och arbete på olika sätt:

- överensstämmelse mellan arbete och utbildning för dem som hade något arbete under våren 2023
- tillräcklig utbildningsnivå för arbetet våren 2023
- i hur stor utsträckning utbildningen har förberett individen för att utföra huvudsakliga arbetsuppgifter

1.2.1 Objekt och population

Statistikens intressepopulation är personer som avslutat gymnasieskolan med examen läsåret 2019/20. Målpopulationen utgörs av målobjekten examinerade som finns med i gymnasieskolornas administrativa system och som avlagt

gymnasieexamen vid gymnasieskolor läsåren 2019/20. Eleverna ska dessutom bo i landet vid undersökningsperioden april-juli 2023.

1.2.2 Variabler

Variabler av intresse relaterar till hur inträdet på arbetsmarknaden ser ut för individer som examinerats från gymnasieskolan och arbetets överensstämmelse med utbildningen.

De viktigaste målvariablerna är:

- Huvudsaklig sysselsättning
- Överensstämmelse mellan arbete och utbildningen.

Urvalspersonerna fick göra en bedömning av sin huvudsakliga sysselsättning, överensstämmelse mellan arbete och utbildningens inriktning samt i vilken utsträckning man har användning för sin gymnasieutbildning för att utföra sina huvudsakliga arbetsuppgifter.

Intresse-, mål- och observationsvariablerna stämmer väl överens.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska måtten som används är antal (personer i populationen eller inom en viss redovisningsgrupp) och andelar (personer med en viss egenskap i procent av populationen/den aktuella redovisningsgruppen).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter följande grupperingar:

- Programtyp (yrkesprogram, högskoleförberedande program)
- Kön
- Svensk/utländsk bakgrund
- Inrikes/utrikes född
- Föräldrarnas utbildningsnivå
- Grundläggande behörighet till högskolestudier

Statistiken för examinerade från yrkesprogram redovisas även efter gymnasieprogram.

1.2.5 Referenstider

Uppgifterna avser våren 2023

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken är behäftad med osäkerhet. Vid bedömning av hur olika osäkerhetskällor påverkar statistiken från en urvalsundersökning skiljer man på urvalsosäkerhet och systematiska felkällor. Urvalsosäkerhet orsakar enligt statistisk teori en beräkningsbar osäkerhet i skattningarna.

Systematiska fel påverkar resultaten i en viss riktning. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska avvikelser, då det ofta kräver resurskrävande utvärderingsinsatser. En sådan utvärdering har inte gjorts. Det är därför svårt att fullt ut bedöma kvaliteten i statistiken.

Resultaten från undersökningen redovisas med osäkerhetstal. Med hjälp av osäkerhetstalet kan ett konfidensintervall bildas. Statistiken redovisas med 95-procentiga konfidensintervall. Det innebär att om undersökningen skulle upprepas med samma förutsättningar skulle vi i 19 fall av 20 täcka in det sanna (men okända) värdet utifrån den slumpmässiga osäkerhet som föreligger. Konfidensintervallet speglar dock endast urvalsosäkerheten.

Med tanke på att bortfallet är stort bör generella slutsatser som dras från undersökningen göras med viss försiktighet. I de fall då antalet svarande per redovisningsgrupp understiger 30 eller då halva konfidensintervallet överstiger punktskattningen redovisas inte skattningen.

Nedan ges några kommentarer om varje osäkerhetskälla.

2.2 Osäkerhetskällor

Urval och bortfall bedöms vara den största källan till osäkerhet för statistiken. Täckning, bearbetning och mätning bedöms påverka osäkerheten i mindre grad.

2.2.1 Urval

Från Skolverkets register över gymnasieavgångna drogs ett urval av 14 998 personer varav 11 494 med examen från ett yrkesprogram och 3 504 med examen från ett högskoleförberedande program. Urvalsdesignen är ett stratifierat obundet slumpmässigt urval utan återläggning.

I den aktuella undersökningsomgången genomfördes förändringar i urvalsdesignen för att möjliggöra en mer detaljerad statistikredovisning bland examinerade från yrkesprogram. Den totala urvalsstorleken allokerades (fördelades) med en större andel examinerade från ett yrkesprogram. För examinerade från yrkesprogram stratifierades urvalet utifrån program och kön, där urvalsstorleken fördelades icke-proportionellt för att uppnå en godtagbar precision bland så många grupper som möjligt. För examinerade från högskoleförberedande program stratifierades urvalet utifrån kön, nationell bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå, där urvalsstorleken allokerades proportionellt mot varje elevgrupps relativa storlek med undantag för en urvalsförstärkning bland grupper med utländsk bakgrund för att uppnå tillräcklig precision.

Stratumindelningen görs utifrån flera variabler. Urvalet stratifieras i första hand efter examen och ej examen. Gruppen med examen stratifieras utifrån kön (kvinna och man), programtyp (högskoleförberedande program och yrkesprogram), bakgrund (svensk bakgrund och utländsk bakgrund), föräldrars utbildningsnivå (minst en förälder har eftergymnasial utbildning och ingen förälder har eftergymnasial utbildning) och behörighet till högskolestudier (behörig och ej behörig). Gruppen som ej har examen stratifieras efter kön (kvinna och man) och programtyp (högskoleförberedande program och yrkesprogram).

2.2.2 Ramtäckning

Registret över gymnasieskolans betygsuppgifter användes för att ta fram den aktuella rampopulationen som omfattade ca 80 500 personer.

Ramppopulationen för undersökningen är personer som enligt registret ovan, slutfört gymnasiet våren 2020 med en examen. Ramppopulationen avgränsades även till folkbokförda i Sverige 2022-12-31.

Information om registrens kvalitet finns på SCB:s webbplats www.scb.se/uf0102 under *Dokumentation*. Uppgifter om elevers betygsuppgifter eller motsvarade inkommer till SCB från UHR (Universitets- och högskolerådet). Om en skola har elever som erhållit betygsuppgift och detta inte rapporteras via UHR utgör dessa elever en undertäckning i statistiken. Eventuella täckningsbrister kan antas vara försumbara.

2.2.3 Mätning

Det har inte gjorts några åtgärder för att upptäcka eventuella mätfel i undersökningen. Enkäten har under 2023 genomgått en mätteknisk granskning med syftet att minimera risken för mätfel. För att ytterligare minska risken för eventuella mätfel genomfördes kognitiva intervjuer där tre personer fick testa missivbrevet och enkäten.

2.2.4 Bortfall

Bortfallsandelen i undersökningen var 59,7 procent för de examinerade från högskoleförberedande program och 71,1 procent för de från yrkesprogram. I avsikt att reducera eventuella bortfallsskevheter har vikter beräknats med hjälp av kalibreringsestimator (GREG). Storleken på kvarstående skevheter orsakade av bortfallet är dock svåra att mäta, någon studie i avseende att försöka uppskatta bortfallets effekter har inte gjorts.

Med tanke på det relativt stora bortfallet bör resultat från undersökningen tolkas med viss försiktighet.

I undersökningen fann det även partiellt bortfall för frågorna. Partiellt bortfall kan bero på att frågan är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan, att lämpligt alternativ saknas eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Det partiella bortfallet i undersökningen är generellt sett relativt litet.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt. För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser. Andra bearbetningsfel beror på den mänskliga faktorn, exempelvis beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. Bearbetningsfel kan uppstå vid registreringen av svar från inkomna frågeblanketter. Då huvuddelen av svaren lämnades digitalt samt då registreringen av svar sker maskinellt och genomgår flera logiska kontroller bedöms felet vara litet.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Undersökningen genomfördes under april-juli 2023. Framställningstiden för undersökningen var juli-december 2023.

3.2 Frekvens

Undersökningen genomförs vart tredje år. Senast undersökningen genomfördes var 2020.

3.3 Punktlighet

Statistiken har redovisats enligt SCB:s publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken har publicerats på www.scb.se/uf0512. Statistiken finns tillgänglig i rapporten Inträdet på arbetsmarknaden efter gymnasieskolan. Till rapporten har en statistiknyhet och flera tabeller i Excel publicerats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Användarna har möjlighet att ge inspel till artiklar som SCB sedan kan ta fram och publicera på webbplatsen. Mer omfattande statistik kan SCB ta fram på uppdragsbasis.

Populationen hämtas från Registret över gymnasieskolans betygsuppgifter (UF0102) avseende examinerade från gymnasieskolan. Därmed kan uppgifterna sammanvändas med annan statistik som avser denna population.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i huvudsak i rapportform. Till rapporten finns flera tabellbilagor.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i dokumentet *Statistikens framställning* under rubriken *Dokumentation* på SCB:s webbplats www.scb.se/uf0512.

Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Dokumentation av mikrodata. Dokumentation om mikrodata är tillgängliga på SCB:s webbplats [Dokumentation av mikrodata - www.scb.se](http://www.scb.se/Dokumentation-av-mikrodata)

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

I 2023 års undersökning har ett antal ändringar genomförts jämfört med 2020 års undersökning.

- Elever som avgått med studiebevis ingår inte in undersökningen denna omgång

- För elever som läst ett yrkesprogram redovisas uppgifterna efter program
- Frågor som berörde följande togs bort
 - Utfört gig- eller plattformsjobb
 - Arbetet oavlönad, som exempelvis volontär
- För att möjliggöra en mer detaljerad statistikredovisning för examinerade från yrkesprogram förändrades hur urvalsstorleken allokeras (fördelas) mellan olika elevgrupper, där majoriteten av urvalsstorleken fördelats till examinerade från yrkesprogram.

För viss statistik redovisas tidsserier sedan 2006. Jämförelser över tid bör dock göras med försiktighet då en ny gymnasireform infördes 2011. Vid jämförelser över tid ingår elever med slutbetyg från gymnasieskolan för uppföljningar till och med 2014 och avgångna med examen för uppföljningarna från och med 2017. Elever med slutbetyg enligt Lpf 94 och avgångna med examen enligt Gy 2011 kan jämföras med viss försiktighet. Här likställs yrkesförberedande program enligt Lpf 94 med yrkesprogram enligt Gy 2011, på samma sätt likställs studieförberedande program enligt Lpf 94 med högskoleförberedande program enligt Gy 2011.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Samtliga personer i urvalet har fått samma enkät, vilket innebär att det råder full jämförbarhet mellan olika grupper i populationen.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken är ett komplement till SCB:s och Skolverkets registerstatistik. Inträdet på arbetsmarknaden innehåller många variabler som är svåra att mäta med register. Populationen hämtas från Registret över gymnasieskolans betygsuppgifter (UF0102). Därmed kan uppgifterna sammanvändas med annan statistik som avser denna population.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Avrundningar sker för andelarna i samtliga tabeller. Avrundningar sker till heltal.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken utgör officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Enligt lagen om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål.

Uppgifterna bevaras i 40 år enligt Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2019:63. Därefter avidentifieras och arkiveras de hos Riksarkivet.

Ett exemplar av samtliga trycksaker och elektroniska publikationer levereras till Kungliga biblioteket i form av pliktexemplar.

D Uppgiftsskyldighet

Vid undersökningen förelåg ingen uppgiftsskyldighet.

E EU-reglering och internationell rapportering

Det finns ingen EU-reglering eller regler kring internationell rapportering kring denna statistik.

F Historik

Inträdet på arbetsmarknaden har genomförts sedan 1996. Undersökningen hade samma upplägg under åren 1996, 1998, 2000, 2002 och 2004. Dessa undersökningar är därför jämförbara med varandra. I undersökningarna därefter har en del förändringar genomförts, vilka beskrivs nedan.

- Inträdet på arbetsmarknaden är delat i två delar dvs. görs i två separata undersökningar. Den ena undersökningen var till de gymnasieavgångna och den andra till dem som examinerades från högskolan. Anledningen till att dessa två undersökningar genomfördes parallellt var att de skulle komplettera varandra, ge möjlighet till mer specifika frågor och därmed ge information om hur inträdet på arbetsmarknaden ser ut för personer med olika utbildningsbakgrund.
- Frågeformuläret gjordes om till både 2004 och 2006.
- I 2012 års undersökning gjordes inga ändringar i frågeformuläret jämfört med föregående undersökning. Däremot ändrades insamlingssättet till enbart insamling via webbenkät, tidigare har insamlingen skett via en pappersenkät med möjlighet att svara via webbenkät om så önskas. Inga studier av eventuella effekter av det förändrade insamlingssättet har ännu gjorts i denna undersökning.
- I 2014 och i 2017 års undersökningar gjordes frågeformuläret om jämfört med tidigare år vilket begränsar jämförbarheten över tid. De viktigaste frågorna är dock bevarade.
- I 2017 års undersökning ändrades insamlingssättet till insamling via webbenkät med telefonuppföljning bland bortfallet där under vissa villkor även indirekta intervjuer tilläts. Inga studier av eventuella

effekter av det förändrade insamlingssättet har ännu gjorts i denna undersökning.

- I 2020 års undersökning togs ett antal frågor om året efter gymnasieskolan bort. Istället tillkom frågor om andra typer av arbete samt frågor som relaterade till coronapandemin. De viktigaste frågorna i undersökningen är bevarade.
- I 2023 års undersökning togs två frågor om andra typer av arbete bort. I denna omgång ingår endast elever som avgått med examen (ej elever som gått ut gymnasiet med studiebevis).

Alla förändringar som gjorts medför att jämförbarheten med tidigare undersökningar bör göras med viss försiktighet.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Sofia Larsson, Annica Wallerå
E-post	Sofia.larsson@scb.se , annica.wallerå@scb.se
Telefon	010-479 63 02, 010-479 62 57